

I

(Acte legislative)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) 2022/2192 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 9 noiembrie 2022

de stabilire a unor dispoziții specifice pentru programele de cooperare pentru perioada 2014-2020 sprijinite de Instrumentul european de vecinătate și în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, în urma perturbării implementării programelor

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 178, articolul 209 alineatul (1) și articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

după consultarea Comitetului Economic și Social European,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽¹⁾,

întrucât:

- (1) În Concluziile sale din 24 februarie 2022, Consiliul European a condamnat agresiunea militară neprovocată și nejustificată a Rusiei împotriva Ucrainei, precum și implicarea Belarusului în această agresiune. Ca urmare a agresiunii, Comisia a suspendat acordurile de finanțare pentru programele de cooperare dintre Uniune și Rusia sau, respectiv, Belarus și, după caz, statul membru care găzduiește autoritatea de management a programului în cauză. De la începutul agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei, Uniunea a impus o serie de noi sancțiuni împotriva Rusiei și a Belarusului.
- (2) Agresiunea militară a Rusiei a perturbat implementarea unui număr de 13 programe de cooperare transfrontalieră sprijinite de Instrumentul european de vecinătate (IEV) instituit prin Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾ între nouă state membre care găzduiesc autoritatea de management a unui program și Ucraina, Republica Moldova, Rusia și Belarus.
- (3) Caracterul fraudulos al alegerilor prezidențiale din august 2020 din Belarus și reprimarea violentă a protestelor pașnice au condus deja la recalibrarea asistenței acordate de Uniune Belarusului în urma Concluziilor Consiliului din 12 octombrie 2020.

⁽¹⁾ Poziția Parlamentului European din 20 octombrie 2022 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 8 noiembrie 2022.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument european de vecinătate (JO L 77, 15.3.2014, p. 27).

- (4) Ca urmare a agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei, Uniunea și, în special, regiunile sale estice, precum și părțile vestice ale Ucrainei și Republicii Moldova se confruntă cu un aflax substanțial de persoane strămutate. Afluxul respectiv reprezintă o provocare suplimentară pentru statele membre și alte țări învecinate cu Ucraina, care s-ar putea răspândi și mai mult în alte state membre, în special într-un moment în care economiile lor sunt încă în curs de redresare în urma impactului pandemiei de COVID-19.
- (5) În plus, două programe de cooperare transnațională sprijinite de IEV și de Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, și anume Programul Interreg pentru regiunea Mării Baltice, cu participarea Rusiei, și Programul transnațional Dunărea, cu participarea Ucrainei și a Republicii Moldova, au fost perturbate în mod considerabil de agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei sau, în ceea ce privește Republica Moldova, de fluxurile de persoane strămutate din Ucraina rezultate direct din această agresiune.
- (6) De la notificările suspendării acordurilor de finanțare pentru programele de cooperare cu Rusia și Belarus, orice implementare de programe și proiecte cu respectivele țări este suspendată. Este necesar să se stabilească norme specifice privind continuarea implementării programelor de cooperare sprijinite de IEV și FEDR, chiar și în cazul încetării respectivului acord de finanțare.
- (7) Implementarea programelor de cooperare sprijinite de IEV este reglementată de Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 897/2014 al Comisiei ⁽⁴⁾. Cu toate acestea, Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 897/2014 nu poate fi modificat după cum este necesar, deoarece temeiul său juridic, Regulamentul (UE) nr. 232/2014 nu mai este în vigoare de la 31 decembrie 2020. În consecință, este necesar să se stabilească dispoziții specifice cu privire la continuarea implementării programelor de cooperare în cauză într-un instrument juridic separat.
- (8) Acordurile de finanțare pentru programele de cooperare cu Ucraina și Republica Moldova nu sunt suspendate. Cu toate acestea, implementarea programelor respective este afectată considerabil de agresiunea militară neprovocată și nejustificată a Rusiei împotriva Ucrainei și de un flux substanțial de persoane strămutate din Ucraina către Republica Moldova. Pentru a aborda provocările cu care se confruntă partenerii de program, autoritățile responsabile de programe și partenerii de proiect, este necesar să se stabilească norme specifice privind continuarea implementării programelor de cooperare în cauză.
- (9) În vederea reducerii sarcinii asupra bugetelor publice care decurge din necesitatea de a răspunde agresiunii militare neprovocate și nejustificate a Rusiei împotriva Ucrainei și unui flux substanțial de persoane strămutate din Ucraina, regula privind cofinanțarea prevăzută în Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 897/2014 nu ar trebui să se aplice contribuției Uniunii.
- (10) Modificarea ratei de cofinanțare ar trebui să necesite doar o notificare a tabelelor financiare revizuite către Comisie și alte dispoziții procedurale. Este necesar ca normele privind ajustările și revizuirile programelor să fie simplificate pentru programele direct afectate de agresiunea militară împotriva Ucrainei sau de un flux substanțial de persoane strămutate din Ucraina. Orice potențiale ajustări subsecvente, inclusiv ale valorilor-țintă ale indicatorilor, ar trebui să fie permise ca parte a unei ajustări ulterioare a programelor după încheierea exercițiului contabil.
- (11) Cheltuielile pentru proiectele care abordează provocările legate de migrație ca urmare a agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei ar trebui să fie eligibile de la data începerii agresiunii respective la 24 februarie 2022.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (JO L 347, 20.12.2013, p. 259).

⁽⁴⁾ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 897/2014 al Comisiei din 18 august 2014 de stabilire a unor dispoziții specifice privind punerea în aplicare a programelor de cooperare transfrontalieră finanțate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui instrument european de vecinătate (JO L 244, 19.8.2014, p. 12).

- (12) Deși gestionarea proiectelor deja selectate de către Comitetul comun de monitorizare este responsabilitatea autorității de management, în cadrul anumitor programe, anumite modificări ale proiectelor trebuie să fie aprobate de către Comitetul comun de monitorizare. Prin urmare, pentru a accelera modificările necesare, se impune să se stabilească faptul că responsabilitatea pentru modificarea documentelor care stabilesc condițiile de acordare a sprijinului pentru proiectele afectate de o perturbare a implementării programelor, în conformitate cu dreptul intern al autorității de management, revine numai autorității de management respective, fără aprobarea prealabilă a Comitetului comun de monitorizare. Ar trebui să fie posibil ca astfel de modificări să vizeze, printre altele, și înlocuirea beneficiarului principal sau orice modificare a planului de finanțare sau a termenelor de execuție. În ceea ce privește noile proiecte, autorității de management ar trebui să i se permită în mod explicit să semneze contracte, cu excepția contractelor pentru proiecte mari de infrastructură, după data de 31 decembrie 2022. Cu toate acestea, toate activitățile desfășurate în cadrul proiectelor finanțate de program ar trebui să se finalizeze până la 31 decembrie 2023.
- (13) Agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei a provocat o inflație mai mare decât se preconiza și o creștere neașteptată a prețurilor la aprovizionare și la construcții, care, împreună, afectează implementarea proiectelor mari de infrastructură în cadrul programelor în cauză. Pentru a remedia această situație, ar trebui să se permită ca partea din contribuția Uniunii alocată unor astfel de proiecte să depășească plafonul stabilit în Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 897/2014, și anume 30 % la închiderea programului, cu condiția ca depășirea să fie cauzată numai de o creștere neașteptată a prețurilor la aprovizionare și la construcții.
- (14) Verificările efectuate de autoritatea de management constau în verificări administrative și la fața locului ale proiectelor. Din cauza perturbării implementării programelor, nu ar mai putea fi posibilă efectuarea de verificări la fața locului ale proiectelor în Ucraina. Prin urmare, este necesar să se prevadă posibilitatea de a efectua numai verificări administrative. În plus, în cazul în care o componentă de infrastructură a unui proiect a fost distrusă înainte de efectuarea verificărilor, beneficiarul ar trebui să poată declara cheltuielile aferente pentru verificarea și închiderea conturilor pe baza unei declarații pe propria răspundere din partea beneficiarului care atestă că proiectul, înainte de distrugere, corespundea conținutului prezentat în facturi sau în documente cu valoare probatorie echivalentă.
- (15) În temeiul Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 897/2014, proiectele pot primi contribuții financiare dacă îndeplinesc un set de criterii detaliate. Din cauza perturbării implementării programelor, este posibil ca unul sau mai multe dintre aceste criterii, în special cerința ca proiectul să aibă un impact clar asupra cooperării transfrontaliere sau transnaționale, să nu fie îndeplinite la începutul perturbării sau la închiderea unui anumit proiect. În plus, condiția de bază de a implica beneficiari din cel puțin unul dintre statele membre participante și din cel puțin una dintre țările partenere participante s-ar putea să nu mai fie respectată. Prin urmare, este necesar să se stabilească dacă cheltuielile pot fi totuși considerate eligibile, în pofida faptului că unele condiții de finanțare s-ar putea să nu mai fie îndeplinite din cauza perturbării implementării programelor.
- (16) Ca urmare a perturbării implementării programelor, multe proiecte nu vor avea, *de facto*, un partener dintr-o țară parteneră. Pentru a permite beneficiarilor din statele membre să își finalizeze activitățile, este oportun să se aplice o derogare, în mod excepțional, de la obligația ca toate proiectele să aibă cel puțin un beneficiar dintr-o țară parteneră și ca toate activitățile să aibă un impact și beneficii transfrontaliere sau transnaționale reale.
- (17) Obligațiile unui beneficiar principal acoperă toate activitățile legate de implementarea proiectului. Ca urmare a perturbării implementării proiectelor, beneficiarii principali ar putea fi împiedicați să își îndeplinească obligațiile față de țara parteneră. Obligațiile beneficiarului principal ar trebui, prin urmare, să fie adaptate și, dacă este necesar, limitate la implementarea proiectelor în ceea ce privește statele membre. Beneficiarilor principali ar trebui să li se permită, de asemenea, să modifice acordul scris cu ceilalți parteneri de proiect și să suspende anumite activități sau participarea anumitor parteneri. În cele din urmă, obligația beneficiarilor principali de a transfera plățile primite de la autoritatea de management către alți parteneri ar trebui să fie eliminată sau cel puțin adaptată.
- (18) Pentru ca programele afectate să abordeze circumstanțele excepționale, este necesar să se permită selectarea proiectelor care abordează provocările legate de migrație fără o cerere de propuneri prealabilă în cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător.

- (19) În urma suspendării acordurilor de finanțare cu țările partenere, plățile legate de participarea Rusiei sau a Belarusului au fost suspendate. În plus, în Ucraina, măsurile extraordinare luate de Banca Națională și situația în materie de securitate rezultată în urma agresiunii militare a Rusiei împotriva acesteia împiedică transferul de bani în străinătate. Prin urmare, este oportun să se permită plata directă a granturilor de către autoritatea de management către beneficiarii proiectelor din statele membre și din țările partenere ale căror acorduri de finanțare nu sunt suspendate.
- (20) Programele de cooperare sprijinite de IEV trebuie să stabilească metoda de conversie a cheltuielilor efectuate într-o altă monedă decât euro. Respectiva metodă urmează să se aplice pe întreaga durată a programului. Din cauza consecințelor financiare și economice ale agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei, există fluctuații neașteptate ale cursurilor de schimb. Prin urmare, este necesar să se prevadă posibilitatea de a modifica respectiva metodă.
- (21) Din cauza perturbării implementării programelor, autoritățile de management s-ar putea afla în imposibilitatea de a primi transferuri bancare din anumite țări partenere, ceea ce ar duce la imposibilitatea de a recupera datoriile de la beneficiarii proiectelor aflați în aceste țări. În cazul unei țări partenere care a transferat o parte din contribuția sa națională către autoritatea de management, sumele respective ar trebui utilizate pentru compensarea datoriilor respective. În cazul altor țări partenere, Comisia ar trebui să renunțe la ordinele de recuperare privind datoriile nerecuperabile sau să le gestioneze.
- (22) În conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1299/2013, condițiile aplicabile de implementarea programului care reglementează gestionarea financiară, precum și aspectele legate de programarea, monitorizarea, evaluarea și controlul participării țărilor terțe printr-o contribuție a resurselor IEV la programele de cooperare transnațională se stabilesc în programul de cooperare relevant și, de asemenea, după caz, în acordul de finanțare dintre Comisie, guvernele țărilor terțe vizate și statul membru care găzduiește autoritatea de management a programului de cooperare relevant. Deși condițiile aplicabile de implementare a programului care reglementează aceste aspecte ar putea fi adaptate printr-o ajustare a programului de cooperare, este necesar să se prevadă unele derogări de la anumite dispoziții ale Regulamentului (UE) nr. 1299/2013 pentru a permite aplicarea dispozițiilor stabilite pentru programele de cooperare sprijinite de IEV și în cazul Programului Interreg pentru regiunea Mării Baltice și al Programului transnațional Dunărea.
- (23) Întrucât obiectivele prezentului regulament, și anume stabilirea unor dispoziții specifice privind implementarea programelor de cooperare afectate de agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii propuse, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective.
- (24) Finanțarea acordată în contextul prezentului regulament trebuie să respecte condițiile și procedurile stabilite prin măsurile restrictive adoptate în temeiul articolului 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).
- (25) Având în vedere necesitatea de a răspunde urgent provocărilor legate de migrație rezultate în urma agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei și a crizei de sănătate publică persistente provocate de pandemia de COVID-19, se consideră oportun să se invoce excepția de la termenul de opt săptămâni prevăzută la articolul 4 din Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la TUE, la TFUE și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.
- (26) Pentru a le permite statelor membre să își ajusteze programele în timp util pentru a beneficia de aplicarea opțiunii de a nu cofinanța contribuția Uniunii pentru exercițiul contabil 2021/2022, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezentul regulament stabilește dispoziții specifice pentru treisprezece programe de cooperare transfrontalieră reglementate de Regulamentul (UE) nr. 232/2014 și pentru două programe de cooperare transnațională reglementate de Regulamentul (UE) nr. 1299/2013, enumerate în anexa la prezentul regulament, în ceea ce privește perturbarea implementării programelor ca urmare a agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei și a implicării Belarusului în agresiunea respectivă.

(2) Articolele 3-14 din prezentul regulament se aplică programelor de cooperare transfrontalieră reglementate de Regulamentul (UE) nr. 232/2014, care sunt enumerate în partea 1 din anexa la prezentul regulament.

(3) Articolul 15 din prezentul regulament se aplică programelor de cooperare transnațională reglementate de Regulamentul (UE) nr. 1299/2013, care sunt enumerate în partea 2 din anexa la prezentul regulament.

Articolul 2

Definiții

(1) În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „țară parteneră” înseamnă oricare dintre țările terțe care participă la un program de cooperare enumerat în anexă;
2. „perturbare a implementării programului (programelor)” înseamnă problemele legate de implementarea programelor ca urmare a oricăreia dintre următoarele situații sau a unei combinații a acestora:
 - (a) suspendarea parțială sau totală sau încetarea unui acord de finanțare încheiat cu o țară parteneră ca urmare a măsurilor restrictive adoptate în conformitate cu articolul 215 din TFUE;
 - (b) o agresiune militară împotriva unei țări partenere sau fluxuri substanțiale de persoane strămutate într-o astfel de țară.

(2) În sensul articolelor 3-14 din prezentul regulament, se aplică, de asemenea, definițiile prevăzute la articolul 2 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 897/2014.

Articolul 3

Cofinanțare

În situația menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (b), nu este necesară nicio cofinanțare a contribuției Uniunii din partea statelor membre sau a țărilor partenere pentru cheltuielile suportate, plătite și incluse în conturile anuale pentru exercițiile contabile care încep la 1 iulie 2021, la 1 iulie 2022 și, respectiv, la 1 iulie 2023.

Articolul 4

Programare

(1) Aplicarea articolului 3 nu necesită o decizie a Comisiei de aprobare a unei ajustări a programului. Autoritatea de management notifică Comisiei tabelele financiare revizuite înainte de prezentarea conturilor anuale pentru exercițiul contabil 2021/2022, în urma aprobării prealabile de către Comitetul comun de monitorizare.

(2) Ajustările programului constând în modificări cumulate care nu depășesc 30 % din contribuția Uniunii alocată inițial fiecărui obiectiv tematic sau asistenței tehnice care implică transferul între obiective tematice sau de la asistența tehnică la obiectivele tematice sau care implică transferul de la obiective tematice la asistență tehnică sunt considerate nesubstanțiale și, prin urmare, pot fi efectuate direct de către autoritatea de management, cu aprobarea prealabilă a Comitetului comun de monitorizare. Astfel de ajustări nu necesită o decizie a Comisiei.

(3) Modificările cumulate menționate la alineatul (2) nu necesită nicio justificare suplimentară în afară de invocarea perturbării implementării programului și, dacă este posibil, reflectă impactul preconizat al ajustărilor aduse programului.

Articolul 5

Eligibilitatea cheltuielilor pentru proiectele care abordează provocările legate de migrație

Cheltuielile pentru proiectele care abordează provocările legate de migrație ca urmare a perturbării implementării programelor sunt eligibile de la 24 februarie 2022.

Articolul 6

Proiecte

(1) După începutul unei perturbări a implementării programelor, autoritatea de management poate modifica documentele care stabilesc condițiile de acordare a sprijinului pentru proiectele afectate de perturbarea respectivă, în conformitate cu dreptul intern al autorității de management și fără aprobarea prealabilă din partea Comitetului comun de monitorizare.

Respectivele modificări pot viza, de asemenea, înlocuirea beneficiarului principal sau modificarea planului de finanțare sau a termenelor de execuție.

(2) Autoritatea de management poate semna contracte, altele decât contractele pentru proiecte mari de infrastructură, după 31 decembrie 2022, cu condiția ca toate activitățile desfășurate în cadrul proiectelor finanțate de program să se încheie până la 31 decembrie 2023.

(3) Cota din contribuția Uniunii alocată proiectelor mari de infrastructură poate depăși 30 % la închiderea programului, cu condiția ca depășirea să fie cauzată numai de o creștere neașteptată a prețurilor la aprovizionare și la construcții, ca urmare a unei inflații mai ridicate decât se preconizase.

Articolul 7

Funcționarea autorității de management

(1) Verificările efectuate de autoritatea de management se pot limita la verificări administrative, în cazul în care nu este posibilă efectuarea de verificări la fața locului ale proiectelor. În cazul în care nu este posibilă efectuarea niciunei verificări, cheltuielile aferente nu se declară pentru verificarea și închiderea conturilor.

(2) În pofida alineatului (1), în cazul în care o componentă de infrastructură a unui proiect a fost distrusă înainte de efectuarea verificărilor, cheltuielile aferente pot fi declarate pentru verificarea și închiderea conturilor pe baza unei declarații pe propria răspundere din partea beneficiarului care atestă că, înainte de distrugere, proiectul corespundea conținutului prezentat în facturi sau în documente cu valoare probatorie echivalentă.

Articolul 8

Impactul proiectelor asupra cooperării transfrontaliere

(1) În contextul implementării proiectelor afectate de o perturbare a implementării programelor, impactul proiectelor asupra cooperării transfrontaliere și beneficiile pentru aceasta se evaluează în trei etape:

(a) o primă etapă până la data la care a început perturbarea implementării programelor;

- (b) o a doua etapă începând cu data menționată la litera (a);
- (c) o a treia etapă după încheierea perturbării implementării programelor.

În ceea ce privește prima și a treia etapă, indicatorii și valorile-țintă aferente utilizate pentru evaluarea respectivă sunt cele realizate de beneficiari în statele membre și în țările partenere, cu condiția ca beneficiarii din țările partenere să fi fost în măsură să furnizeze informațiile relevante autorității de management.

În ceea ce privește a doua etapă, indicatorii și valorile-țintă aferente utilizate pentru evaluarea respectivă sunt cele realizate de beneficiari în statele membre și în țările partenere ale căror acorduri de finanțare nu sunt suspendate și care nu se află într-o situație care se încadrează la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (b).

(2) Eligibilitatea cheltuielilor din cadrul proiectelor se evaluează în conformitate cu alineatul (1), în ceea ce privește impactul asupra cooperării transfrontaliere și beneficiile pentru aceasta.

(3) În situația menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (b), proiectele care includ o componentă de infrastructură situată într-o țară parteneră nu sunt obligate să ramburseze contribuția Uniunii în cazul în care nu este posibil să se îndeplinească obligația de a nu face obiectul unor modificări substanțiale timp de cinci ani de la finalizarea proiectului sau în perioada de timp prevăzută în normele privind ajutoarele de stat.

Articolul 9

Participare la proiecte

(1) De la data la care a început perturbarea implementării unui program, proiectele în curs pot continua chiar și în cazul în care niciunul dintre beneficiarii dintr-o țară parteneră care se confruntă cu o situație menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (a) sau (b) nu mai poate participa.

(2) De la data la care a început perturbarea implementării programului, Comitetul comun de monitorizare poate selecta noi proiecte chiar și în cazul în care niciun beneficiar dintr-o țară parteneră care se confruntă cu o situație menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (a) sau (b) nu poate participa la momentul selecției.

(3) De la data la care încetează perturbarea implementării programului, autoritatea de management poate modifica documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului pentru proiecte pentru a acoperi beneficiarii dintr-o țară parteneră incluși în cererea de proiect, fără aprobarea prealabilă a Comitetului comun de monitorizare.

Articolul 10

Obligațiile beneficiarilor principali

(1) După începutul unei perturbări a implementării programelor și atât timp cât o astfel de perturbare persistă, beneficiarul principal dintr-un stat membru nu este obligat:

- (a) să își asume responsabilitatea pentru neimplementarea părții din proiect afectate de perturbare;
- (b) să se asigure că cheltuielile prezentate de către beneficiarii afectați de perturbare au fost efectuate în scopul implementării proiectului și corespund activităților prevăzute în contract și care au fost aprobate de toți beneficiarii;
- (c) să verifice dacă cheltuielile prezentate de către beneficiarii afectați de perturbare au fost examinate de un auditor sau de un funcționar public competent.

(2) După începutul unei perturbări a implementării programelor, beneficiarul principal dintr-un stat membru are dreptul de a modifica și de a adapta unilateral acordul de parteneriat cu ceilalți beneficiari.

Acest drept include posibilitatea de a suspenda integral sau parțial activitățile unui beneficiar dintr-o țară parteneră, atât timp cât persistă perturbarea implementării programelor.

(3) Beneficiarul principal dintr-un stat membru poate propune autorității de management modificările necesare care trebuie aduse proiectului, inclusiv redistribuirea activităților din cadrul proiectului între beneficiarii rămași.

(4) După începutul unei perturbări a implementării programelor, beneficiarul principal dintr-un stat membru poate solicita autorității de management să nu primească contribuția financiară pentru implementarea integrală sau parțială a activităților proiectului.

Beneficiarul principal dintr-un stat membru nu are obligația de a se asigura că beneficiarii din țările partenere primesc cuantumul total al grantului cât mai curând posibil și integral.

(5) În situația menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (b), beneficiarul principal dintr-un stat membru și autoritatea de management, în acord cu autoritatea de audit, pot verifica și accepta o cerere de plată fără o verificare prealabilă de către un auditor sau de către un funcționar public competent a cheltuielilor declarate de un beneficiar situat într-o țară parteneră.

(6) Alineatele (1)-(5) din prezentul articol se aplică, de asemenea, beneficiarilor principali dintr-o țară parteneră care nu se află în situația menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (a).

În plus, și pe durata perturbării implementării programelor, un astfel de beneficiar principal poate solicita, de asemenea, autorității de management să identifice un alt beneficiar în calitate de beneficiar principal și să efectueze plăți directe către alți beneficiari ai proiectului în cauză.

Articolul 11

Atribuire directă

După începutul unei perturbări a implementării programelor și pe durata perturbării, proiectele care abordează provocările legate de migrație ca urmare a agresiunii militare împotriva unei țări participante pot fi selectate de Comitetul comun de monitorizare fără o cerere de propuneri prealabilă în cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător.

Articolul 12

Plăți

După începutul unei perturbări a implementării programelor și fără a aduce atingere articolului 6 alineatul (1), autoritatea de management poate transfera o contribuție financiară pentru implementarea activităților din cadrul proiectului direct către beneficiarii proiectului, alții decât beneficiarul principal.

Articolul 13

Utilizarea monedei euro

Metoda aleasă pentru conversia în euro a cheltuielilor efectuate într-o altă monedă decât euro, astfel cum se prevede în program, poate fi modificată retroactiv de la data începerii unei perturbări a implementării programelor, pe baza ratei de schimb lunare utilizate în contabilitatea Comisiei în una dintre următoarele luni:

- (a) luna în care s-au efectuat cheltuielile respective;
- (b) luna în care cheltuielile respective s-au transmis spre examinare de către un auditor sau un funcționar public competent;
- (c) luna în care cheltuielile respective s-au raportat beneficiarului principal.

*Articolul 14***Responsabilități și recuperări financiare și rambursarea către autoritatea de management**

(1) După începutul unei perturbări a implementării programelor și pe durata perturbării, autoritatea de management trebuie să parcurgă toate etapele necesare pentru urmărirea recuperării sumelor plătite în mod necuvenit de la beneficiarii din țările partenere sau de la beneficiarii principali din statele membre sau din țările partenere, în conformitate cu procedura stabilită la alineatele (2)-(5).

(2) Autoritatea de management poate decide să recupereze sumele plătite în mod necuvenit direct de la un beneficiar dintr-un stat membru fără a le recupera în prealabil prin intermediul beneficiarului principal dintr-o țară parteneră.

(3) Autoritatea de management întocmește și trimite scrisori de recuperare pentru a recupera sumele plătite în mod necuvenit.

Cu toate acestea, în cazul unui răspuns negativ sau al absenței unei reacții din partea beneficiarilor din țările partenere sau din partea țării partenere în care este stabilit beneficiarul, autoritatea de management nu este obligată să urmeze o procedură administrativă sau să încerce o recuperare de la țara parteneră respectivă sau să inițieze o cale de atac în țara parteneră în cauză.

Autoritatea de management își documentează decizia de a nu urmări o primă încercare de recuperare. Documentul respectiv este considerat o dovadă suficientă a diligenței necesare exercitate de autoritatea de management.

(4) În cazul în care recuperarea se referă la o creanță în raport cu un beneficiar situat într-o țară parteneră aflată în situația menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (a) a cărei cofinanțare este transferată autorității de management, autoritatea de management poate compensa creanța de recuperat cu fondurile neutilizate transferate anterior de țara parteneră către autoritatea de management.

(5) În cazul în care recuperarea se referă la o creanță în raport cu un beneficiar stabilit într-o țară parteneră aflată în situația menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (a) și în cazul în care autoritatea de management nu poate compensa respectiva creanță în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, autoritatea de management poate solicita Comisiei să preia sarcina de recuperare a sumelor.

În cazul în care beneficiarul în cauză face obiectul unei înghețări a activelor sau al unei interdicții de a pune fonduri sau resurse economice la dispoziția acestuia sau în beneficiul său, direct sau indirect, în temeiul măsurilor restrictive adoptate în conformitate cu articolul 215 din TFUE, autoritatea de management este obligată să solicite Comisiei să preia sarcina de recuperare a sumelor. Autoritatea de management transferă Comisiei drepturile sale față de beneficiar în acest scop.

Autoritatea de management informează Comitetul comun de monitorizare cu privire la orice procedură de recuperare preluată de Comisie.

*Articolul 15***Derogări de la Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 aplicabile programelor transnaționale**

(1) Prin derogare de la articolul 12 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013, comitetul de monitorizare sau comitetul director instituit de comitetul de monitorizare și care funcționează în subordinea sa poate selecta noi operațiuni chiar și fără un beneficiar dintr-o țară parteneră care se confruntă cu o situație menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (a) sau (b) din prezentul regulament, cu condiția să fie identificate un impact și beneficii transnaționale.

Comitetul de monitorizare sau comitetul director poate, de asemenea, selecta noi proiecte chiar și în cazul în care niciun beneficiar dintr-o țară parteneră care se confruntă cu o situație menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (a) sau (b) nu poate participa la momentul selecției.

(2) Prin derogare de la articolul 12 alineatele (2) și (4) din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013, operațiunile în curs pot continua chiar și în cazul în care niciunul dintre beneficiarii dintr-o țară parteneră care se confruntă cu o situație menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (a) sau (b) din prezentul regulament nu mai poate participa la implementarea proiectului.

În contextul implementării operațiunilor afectate de o perturbare a implementării programelor, impactul asupra cooperării transnaționale și beneficiile pentru aceasta se evaluează în conformitate cu articolul 8 alineatele (1) și (3) din prezentul regulament.

(3) Prin derogare de la articolul 12 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013, autoritatea de management poate modifica documentele care stabilesc condițiile aplicabile sprijinului pentru operațiunile afectate de o perturbare a implementării programelor în conformitate cu dreptul intern al acesteia.

Respectivele modificări pot viza, de asemenea, înlocuirea beneficiarului principal sau modificarea planului de finanțare sau a termenelor de execuție.

De la data la care încetează perturbarea implementării programelor, autoritatea de management poate modifica documentul care stabilește condițiile aplicabile sprijinului pentru operațiuni cu scopul de a acoperi beneficiarii dintr-o țară parteneră care se confruntă cu o situație menționată la articolul 2 alineatul (1) punctul 2 litera (a) sau (b), incluși în documentul aferent cererii.

(4) Prin derogare de la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013, articolul 10 din prezentul regulament se aplică drepturilor și obligațiilor beneficiarilor principali.

(5) Prin derogare de la articolul 21 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 și fără a aduce atingere alineatului (3) din prezentul articol, autoritatea de certificare poate efectua plăți direct către alți beneficiari decât beneficiarul principal.

(6) Prin derogare de la articolul 23 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013, articolul 7 din prezentul regulament se aplică verificărilor privind gestionarea efectuate de autoritatea de management și de controlori.

(7) Prin derogare de la articolul 27 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013, articolul 14 din prezentul regulament se aplică în ceea ce privește recuperarea sumelor plătite în mod nejustificat și rambursările către autoritatea de management.

(8) Prin derogare de la articolul 28 din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013, articolul 13 din prezentul regulament se aplică în ceea ce privește metoda aleasă pentru conversia în euro a cheltuielilor efectuate într-o altă monedă decât euro.

(9) Derogările prevăzute la alineatele (1)-(8) se aplică de la data la care programele transnaționale în cauză se confruntă cu o perturbare a implementării programelor și atât timp cât această perturbare persistă.

Articolul 16

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 9 noiembrie 2022.

Pentru Parlamentul European
Președinta
R. METSOLA

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

ANEXĂ

LISTA PROGRAMELOR DE COOPERARE VIZATE PENTRU PERIOADA 2014-2020

PARTEA 1

LISTA PROGRAMELOR DE COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ ÎN TEMEIUL REGULAMENTULUI (UE) NR. 232/2014

1. 2014TC16M5CB001 – ENI-CBC Kolarctic
2. 2014TC16M5CB002 – ENI-CBC Karelia-Rusia
3. 2014TC16M5CB003 – ENI-CBC Finlanda de Sud-Est-Rusia
4. 2014TC16M5CB004 – ENI-CBC Estonia-Rusia
5. 2014TC16M5CB005 – ENI-CBC Letonia-Rusia
6. 2014TC16M5CB006 – ENI-CBC Lituania-Rusia
7. 2014TC16M5CB007 – ENI-CBC Polonia-Rusia
8. 2014TC16M5CB008 – ENI-CBC Letonia-Lituania-Belarus
9. 2014TC16M5CB009 – ENI-CBC Polonia-Belarus-Ucraina
10. 2014TC16M5CB010 – ENI-CBC Ungaria-Slovacia-România-Ucraina
11. 2014TC16M5CB011 – ENI-CBC România-Moldova
12. 2014TC16M5CB012 – ENI-CBC România-Ucraina
13. 2014TC16M6CB001 – ENI-CBC Bazinul Mării Negre

PARTEA 2

LISTA PROGRAMELOR DE COOPERARE TRANSNAȚIONALĂ ÎN TEMEIUL REGULAMENTULUI (UE) NR. 1299/2013

1. 2014TC16M5TN001 – Programul Interreg pentru regiunea Mării Baltice
 2. 2014TC16M6TN001 – Programul transnațional Dunărea
-